

INTERNISTIČNA SLUŽBA
Odsek za hematologijo in onkologijo

PUNKCIJA/BIOPSIJA KOSTNEGA MOZGA (Navodilo pacientom)

Spoštovani,

vaš zdravnik vas je napotil na punkcijo/biopsijo kostnega mozga, ki je potrebna za oceno in zdravljenje vaše bolezni. Da bi lažje razumeli preiskavo, smo vam pripravili nekaj informacij. V kolikor česa ne boste razumeli, se lahko pred preiskavo pogovorite z osebjem v ambulanti za punkcije.

OPIS in NAMEN PREISKAVE

- **Punkcija** kostnega mozga pomeni odvzem tekočega dela kostnega mozga (nekaj mililitrov) s pomočjo tanke igle (debeline 2 mm) iz medenične kosti.
- **Biopsija** kostnega mozga pomeni odvzem stebrička kosti s kostnim mozgom (2-4 centimetre) z nekoliko debelejšo iglo (debeline 5 mm) iz medenične kosti.

S tem posegom pridobimo vzorce kostnega mozga za citološko in histološko preiskavo, kar je ključnega pomena pri odkrivanju in opredeljevanju nekaterih pogostejših in manj pogostih, rakavih in nemalighnih krvnih boleznih.

PRIPRAVA NA PREISKAVO

Če prejimate zdravila proti strjevanju krvi (antikoagulacijska zdravila, na primer Pradaxa, Xarelto, Marevan, Fragmin, Clexane, Eliquis, Arixtra), ki povečujejo nevarnost krvavitve, je pred posegom potrebno s tem zdravljenjem prekiniti.

Načeloma naj bi prenehali z jemanjem zdravil:

- Xarelto: 24 – 48 ur pred posegom,
- Eliquis: 24 ur pred posegom,
- Pradaxa: 24 ur pred posegom,
- Fragmin (in ostala podobna zdravila): 12 ur pred posegom.

Pri bolnikih, ki jemljejo Marevan, je teden dni pred posegom potreben obisk v antitrombotični ambulanti zaradi prilagoditve odmerka zdravila in morebitne potrebe po prehodnem zdravljenju z nizkomolekularnim heparinom. Punkcija in biopsija kostnega mozga sta varno izvedljivi pri INR vrednosti do 1,5.

Na dan posega lahko, v primeru odsotnosti krvavitve iz mesta punkcije, ponovno pričnete z jemanjem običajne antikoagulantne terapije. Zdravljenja z antiagregacijskimi zdravili (Aspirin, Plavix, Brilique, Effient) pred punkcijo in biopsijo kostnega mozga ni potrebno ukinjati. Na dan posega prav tako lahko vzamete vsa ostala redno predpisana zdravila, na preiskavo NI POTREBNO priti tešč.

POTEK PREISKAVE

Bolnik med posegom leži na boku. Zdravnik najprej razkuži kožo nad odvzemnim mestom (zadnji zgornji trn medenične kosti), nato v podkožje in mehka tkiva vse do kosti z injekcijsko iglo aplicira protibolečinsko zdravilo. Po nekaj minutah nato opravi punkcijo kostnega mozga s tanko punkcijsko iglo in po potrebi na istem mestu še biopsijo kostnega mozga z debelejšo biopsijsko iglo.

TVEGANJA POVEZANA S PREISKAVO

Zapletov običajno ni. Na vbodnem mestu se lahko pojavi bolečina, po posegu boste lahko nekaj dni opazili sufuzijo (podkožno krvavitev oziroma modrico) na mestu punkcije. Težave se lahko blaži s protibolečinskimi zdravili, lokalnimi obkladki.

Redko se pri punkciji pojavi draženje ishiadičnega živca, ki ga bolniki občutijo kot sunek elektrike oziroma mravljinčenje po zadnji strani spodnje okončine med posegom. Običajno težava brez posledic mine takoj po zaključku preiskave.

NAVODILA PO PREISKAVI

Po posegu, ki traja nekaj minut, gre bolnik lahko takoj domov.